

แบบบันทึกข้อสอบวัดความฉลาดรู้ด้านวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

คำชี้แจง: ให้ผู้เข้ารับการอบรมปฏิบัติดังนี้

สร้างข้อสอบ 1 สถานการณ์ ซึ่งมีคำถามอย่างน้อย 2 คำถาม ที่มีรูปแบบดังนี้

- เลือกตอบ หรือ เลือกตอบเชิงซ้อน อย่างน้อย 1 คำถาม พร้อมแนวการตอบและเกณฑ์การให้คะแนน
- อธิบายหรือแสดงวิธีทำ อย่างน้อย 1 คำถาม พร้อมแนวการตอบและเกณฑ์การให้คะแนน

ทั้งนี้ คำถามแต่ละข้อใช้สมรรถนะทางวิทยาศาสตร์ที่ต่างกัน

ชื่อสถานการณ์ ..... ฝนกรด.....

สถานการณ์

รูปถ่ายข้างล่างนี้ เป็นรูปแกะสลักที่เรียกว่า แครียทิด ซึ่งถูกสร้างไว้ที่วิหารอโครโพลิสใน กรุงเอเธนส์
เมื่อกว่า 2,500 ปีมาแล้ว รูปแกะสลักนี้ทำด้วยหินชนิดหนึ่งที่เรียกว่าหินอ่อน หินอ่อนประกอบด้วยแคลเซียม
คาร์บอเนต

ในปี ค.ศ.1980 รูปแกะสลักเดิมถูกย้ายมาอยู่ภายในพิพิธภัณฑของอโครโพลิสและเอารูปสลักจำลองวางไว้
แทนที่ เนื่องจากรูปแกะสลักเดิมถูกกัดกร่อนจากฝนกรด

แบบบันทึกข้อสอบแบบเลือกตอบ

ส่วนที่ 1 ลักษณะเฉพาะของข้อสอบ:

สมรรถนะ

- ☒ การอธิบายปรากฏการณ์ในเชิงวิทยาศาสตร์
- ☐ การออกแบบและประเมินกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์และการแปลความหมายข้อมูลและการใช้ประจักษ์พยานในเชิงวิทยาศาสตร์อย่างมีวิจารณญาณ
- ☐ การศึกษาค้นคว้า ประเมิน และใช้ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์เพื่อการตัดสินใจและการลงมือกระทำ

เนื้อหา/สาระ (อาจจะ多得มากกว่า 1 เนื้อหา/สาระ)

- ☐ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ / วิทยาศาสตร์กายภาพ
- ☐ วิทยาศาสตร์โลก และอวกาศ ☐ เทคโนโลยี

ส่วนที่ 2 ข้อสอบ:

สถานการณ์หรือข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับคำถามข้อนี้ (ถ้ามี)

น้ำฝนปกติมีความเป็นกรดเล็กน้อย เพราะน้ำฝนดูดซับแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์จากอากาศ ฝนกรดมีความเป็นกรดมากกว่าน้ำฝนปกติ เพราะฝนกรดดูดซับแก๊ส เช่น ออกไซด์ของซัลเฟอร์และออกไซด์ของไนโตรเจนไว้ด้วย

คำถาม

หินชิ้นเล็ก ๆ ก่อนใส่ลงในน้ำส้มสายชูมีมวล 2.0 กรัม เมื่อใส่ลงในน้ำส้มสายชูทิ้งไว้ค้างคืน วันรุ่งขึ้นน้ำเศษหินขึ้นมาและทำให้แห้ง มวลของหินอ่อนที่แห้งควรเป็นเท่าใด

ตัวเลือก

- ก. น้อยกว่า 2.0 กรัม
- ข. 2.0 กรัมเท่าเดิม
- ค. ระหว่าง 2.0 – 2.4 กรัม
- ง. มากกว่า 2.4 กรัม

ส่วนที่ 3 แนวการตอบ ที่มาของตัวเลือกผิด และเกณฑ์การให้คะแนน:

แนวการตอบ

ตอบ.....ก.....เนื่องจาก.....หินอ่อนเป็นหินที่ทำด้วยหินปูน ซึ่งมีส่วนประกอบของแคลเซียมคาร์บอเนตจะทำปฏิกิริยากับกรด ทำให้เกิดการละลายหรือสึกกร่อน จึงทำให้หินอ่อนมีมวลน้อยลง

.....

.....

.....

.....

.....

ที่มาของตัวเลือกผิด

ข. ผิด เนื่องจาก....หินอ่อนทำปฏิกิริยากับกรดแล้วเกิดการสึกกร่อน มวลของหินอ่อนจะต้องน้อยลงกว่า 2.0 กรัม

ค. ผิด เนื่องจาก.....หินอ่อนทำปฏิกิริยากับกรดแล้วเกิดการสึกกร่อน มวลของหินอ่อนจะต้องน้อยลงกว่า 2.0 กรัม

ง. ผิด เนื่องจาก.....หินอ่อนทำปฏิกิริยากับกรดแล้วเกิดการสึกกร่อน มวลของหินอ่อนจะต้องน้อยลงกว่า 2.0 กรัม

เกณฑ์การให้คะแนน

รายการประเมิน	คะแนน
■ ตอบ ตัวเลือก .....ก....	1
■ คำตอบอื่น ๆ หรือ ไม่ตอบ	0

แบบบันทึกข้อสอบแบบเลือกตอบเชิงซ้อน

ส่วนที่ 1 ลักษณะเฉพาะของข้อสอบ:

สมรรถนะ

- ☒ การอธิบายปรากฏการณ์ในเชิงวิทยาศาสตร์
- ☐ การออกแบบและประเมินกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์และการแปลความหมายข้อมูลและการใช้ประจักษ์พยานในเชิงวิทยาศาสตร์อย่างมีวิจารณญาณ
- ☐ การศึกษาค้นคว้า ประเมิน และใช้ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์เพื่อการตัดสินใจและการลงมือกระทำ

เนื้อหา/สาระ (อาจจะได้มากกว่า 1 เนื้อหา/สาระ)

- ☐ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ   /   วิทยาศาสตร์กายภาพ
- ☐ วิทยาศาสตร์โลก และอวกาศ   ☐ เทคโนโลยี

ส่วนที่ 2 ข้อสอบ:

สถานการณ์หรือข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับคำถามข้อนี้ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

คำถาม

.....ข้อความใดต่อไปนี้นำมาประยุกต์ใช้กับฝนกรดได้ถูกต้องที่สุด.....

.....

.....

.....

คำถาม	คำตอบ
1) หินอ่อนมีความไวต่อกรด	ใช่ / ไม่ใช่
2) แคลเซียมคาร์บอเนตทำปฏิกิริยากับกรด เกิดฟองฟูให้แก๊สคาร์บอนไดออกไซด์	ใช่ / ไม่ใช่
3) หินอ่อนเกิดจากการแปรสภาพมาจากหินอัคนี	ใช่ / ไม่ใช่

ส่วนที่ 3 แนวการตอบและเกณฑ์การให้คะแนน:

แนวการตอบ

- 1) คำตอบ.....ใช่.....เนื่องจาก.....หินอ่อนมีส่วนประกอบของแคลเซียมคาร์บอเนต ทำปฏิกิริยากับกรด
.....
- 2) คำตอบ.....ใช่.....เนื่องจาก.....แคลเซียมคาร์บอเนตทำปฏิกิริยากับกรด เกิดฟองฟูให้แก๊ส
คาร์บอนไดออกไซด์
.....
- 3) คำตอบ.....ไม่ใช่.....เนื่องจาก หินอ่อนถูกแปรสภาพมาจากหินปูน
.....

เกณฑ์การให้คะแนน

รายการประเมิน	คะแนน
1. ตอบ ตัวเลือก ใช่	1
2. ตอบ ตัวเลือก ใช่	1
3. ตอบ ตัวเลือก ไม่ใช่	1

แบบบันทึกข้อสอบแบบอธิบายหรือแสดงวิธีทำ

ส่วนที่ 1 ลักษณะเฉพาะของข้อสอบ:

สมรรถนะ

- ☐ การอธิบายปรากฏการณ์ในเชิงวิทยาศาสตร์
- ☐ การออกแบบและประเมินกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์และการแปลความหมายข้อมูลและการใช้ประจักษ์พยานในเชิงวิทยาศาสตร์อย่างมีวิจารณญาณ
- ☐ การศึกษาค้นคว้า ประเมิน และใช้ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์เพื่อการตัดสินใจและการลงมือกระทำ

เนื้อหา/สาระ (อาจจะได้มากกว่า 1 เนื้อหา/สาระ)

- ☐ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ
- ☐ วิทยาศาสตร์กายภาพ
- ☐ วิทยาศาสตร์โลก และอวกาศ
- ☐ เทคโนโลยี

ส่วนที่ 2 ข้อสอบ:

สถานการณ์หรือข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับคำถามข้อนี้ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

คำถาม

.....หินอ่อนที่ใช้ตกแต่งบ้านมีวิธีการดูแลรักษาอย่างไร

.....

.....

.....

ส่วนที่ 3 แนวการตอบและเกณฑ์การให้คะแนน:

แนวการตอบ

- .....1.กวาดและถูอยู่เสมอ
2. ใช้น้ำยาขัดพื้นในการถูเพิ่มความสะดวก
3. ใช้ไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ 1 ส่วน ผสมน้ำ 4 ส่วนทำความสะอาดคราบชา กาแฟ เหมาะสำหรับแก้ปัญหาหินอ่อนเป็นคราบเหลืองเป็นอย่างดี
4. ใช้น้ำสบู่อ่อนขัดด้วยแปรงสีฟัน

เกณฑ์การให้คะแนน

รายการประเมิน	คะแนน
1.กวาดและถูอยู่เสมอ	1
2.ใช้น้ำยาดันฝุ่นในการถูเพิ่มความสะอาด	1
3. ใช้ไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ 1 ส่วน ผสมน้ำ 4 ส่วนทำความสะอาดคราบชา กาแฟ เหมาะสำหรับแก้ปัญหาหินอ่อนเป็นคราบเหลือง	1
4. ใช้น้ำสบู่อัดด้วยแปรงสีฟัน	1